

Beretning 2015

Agenda Center Albertslund

I 2015 samarbejdede Agenda Center Albertslund (ACA) med 54 af byens 56 boligområder. Det svarer til 96 % af boligområderne. Først og fremmest boligområdernes beslutning om valg af ny affaldsordning, var i centrum for samarbejdet. Men også meget andet. Vi arbejdede med energi og klima, med kredsløb og vandbesparelser, med defællesskaber og kommunikation, med biodiversitet så vel som bydiversitet. I denne beretning gennemgår vi det hele. Vi håber naturligvis, at du vil finde den interessant, som det historiske dokument den er, men vi håber også, og ikke mindst, at den vil være til inspiration fremadrettet, for bæredygtighed er ikke noget, der kommer af sig selv. Bæredygtighed er noget, der skal skabes!

På vej mod Det bæredygtige Albertslund – 2015

Med vedtagelsen af Handleplan 2015 besluttede bestyrelsen, at den årlige Handleplan skal tage direkte udgangspunkt i ACA's mål: *Det bæredygtige Albertslund*. Derfor blev den nye Handleplan struktureret i forhold til de tre grundlæggende vilkår for en bæredygtig by - og et fjerde tværgående indsatsområde:

1. Den Vedvarende energiby
2. Kredsløbsbyen
3. Bæredygtig Kultur
4. Generelt

"I 2015 samarbejdede Agenda Center Albertslund (ACA) med 54 af byens 56 boligområder. Det svarer til 96 % af boligområderne"

Bestyrelsen har også tidligere besluttet, at de nye affaldsordninger og Bæredygtig kultur skal være særlige fokusområder i 2015-16.

Ud over de 4 indsatsområder i Handleplanen, har ACA udført indtægtsdækket konsulentvirksomhed og været sekretariat for Kulturøkologisk Forening (KØF).

1. Den Vedvarende energiby

Vores mål er, at Albertslund bliver en Vedvarende energiby. At energiforbruget falder, at den vedvarende energi i byen udnyttes og at energiforsyningen udefra beror på vedvarende energikilder. At skabe engagement og bevidsthed om energiens betydning, drivhuseffektens alvor, nødvendigheden af en energimæssig omstilling og de heri liggende samfundsmæssige muligheder for at opretholde velfærdssamfundet.

COP 21 i Paris. Endelig lykkedes det!

Alverdens lande blev enige om en global klimaafnate på Klimatopmødet i Paris i december. En aftale, der ikke bare taler om, at temperaturen maks. må stige 2 grader, men en aftale, der har strammet op, og nu taler om, at temperaturen helst ikke må stige mere end 1,5 grad. I dag har vi allerede passeret den første grad, så det er en kæmpe udfordring, verden står over for. Klimaafnaten gør det da heller ikke alene. Den er ikke forpligtigende og vidtgående nok, når det kommer til handling og sanktionsmuligheder. Det er ikke klimaafnaten, der kommer til at "redde verden". Det er fortsat afgørende, at der handles lokalt. Men trods alt er klimaafnaten en fælles platform, som alle lande nu har stillet sig på, og som sådan er den et stort skridt fremad og et godt udgangspunkt for det fortsatte arbejde - også lokalt for erhvervsliv, kommuner og borgere. For Albertslund er Klimaafnaten inspiration til at fortsætte med den fysiske energioptimering af byens boliger, med udvikling af energieffektiv belysning, med opsætning af solceller, med omstilling til lavtemperatur fjernvarme og med at spare på både el og varme. Robuste samfund beror ikke på fossile brændsler. Klimaafnaten kan sætte skub i omstillingen hen imod mere robuste Vedvarende energisamfund. Men bolden skal gribes, for det sker ikke af sig selv - aftale eller ej.

Klimaskiltet pyntet op til Topmøde

"Det er ikke klimaafnaten, der kommer til at "redde verden". Det er fortsat afgørende, at der handles lokalt"

Vores klimabanner fra 2009 genbrugt til klimademonstration på Christiansborg slotsplads 2016

I ACA varmede vi op til Klimatopmødet ved at udsmykke vores klimaskilt i Kanal­gaden, bl.a. med en isbjørn, der sad og klamrede sig til skiltet med den "Globale havstigning". Og vi deltog i forberedelsen af den store folkelige Klimademonstration den 29.11. fra Nørrebro til Christiansborg, som vi også arrangerede fælles afgang til fra Albertslund station.

Renoveringer – og nybyggeri. I ACA er vi hverken teknikere, ingeniører eller arkitekter. Vi arbejder mere med hverdagslivet, med vaner, adfærd og processer. Alligevel følger vi naturligvis de store boligrenoveringer (og glæder os meget over dem!), og hjælper beboerne med de udfordringer de står overfor i en genhusningssituation, eller når de flytter hjem til den nye teknik igen. Det kan være at forstå forbrugsafregningerne (fra først det gamle hus, til genhusningen, og derefter tilbage igen), og at gennemskue teknikkens energiforbrug i det renoverede hus. Vi rådgav også arkitekterne, da de skulle dimensionere affaldsøerne i KAB's Almen Plus boliger "Alberts have", og i VA's "Robinielunden", hvor vi også deltog i et byggemøde med indspark om energi, belysning, affaldshåndtering og vandforbrug. Da første spadestik skulle graves, var vi også med.

Termografering. I 2015 besøgte vi flere end 30 boliger (først og fremmest parcelhuse) med vores varmfølsomme termografikamera. Termograferingen afslører hvor kuldebroerne er, og hvor der derfor først bør sættes ind, for at få et bedre indeklima og et lavere energiforbrug. Vores besøg er ofte første skridt på vej til handling. Vi kommer ikke med de byggetekniske løsninger på, hvad der nu bør gøres, men vi hjælper med at identificere problemerne, så husejeren bliver klogere og selv kan gå videre til en energikonsulent eller håndværker.

Termografikameraet viser kuldebroerne

Forstå din årsafregning. Året "starter" efterhånden altid med, at vi tilbyder hjælp til at forstå årsafregningen. Det gælder både for varme og vand. Årsopgørelserne, der kommer i februar, indeholder rigtig mange oplysninger, takster, regnestykker og tal, som kan være ret uoverskuelige. Men det er vigtigt, at man forstår sin årsopgørelse, så man kan følge med i og tage ansvar for sit ressourceforbrug. Derfor laver vi artikler til beboerbladene og AP om at "Forstå din årsafregning". Vi tilbyder, at folk kan komme forbi med deres regning, så vi kan gennemgå den, og i enkelte tilfælde afføder det også et hjemmebesøg med energi- og vandgennemgang.

Sofie Amalie Blomsterberg klippede startsnoren

Klimamarchen "Gå-1-Træ".

Klimamarchen afholdt vi for 9. gang den 10. maj. 70 gik med. For hver deltager sponsorerer ACA kr. 75 til indkøb og plantning af frugttræer i byen. Sammen med kommunen har vi udpeget et område i Kongsholmparken, hvor frugttræerne skal plantes. Når Kongsholmparken er valgt, er det fordi, der stort set ikke er frugttræer i parken i forvejen – og i det hele taget er der meget få frugttræer i hele Syd.

Træerne vil, mens de vokser, opsamle CO₂, og derfor være med til at begrænse klimaforandringerne. Klimamarchen er således både en frisk og sund gåtur, den er ”Dyrk-Høst-Spis” din by, og den er god for klimaet. Vi arrangerer klimamarchen i samarbejde med Stadion og Sundhedsrådet. I 2015 var det Kommunalbestyrelsesmedlem Sofie Amalie Blomsterberg (V) der holdt talen og klippede startsnoren.

Andre projekter. Gennem året har vi været på en håndfuld private energitjek, vi har været i kontakt med Københavns solcellelaug, der viste interesse for at overtage opsætningen af solceller på den bygning i Hersted Industripark, hvor ny lovgivning gjorde det umuligt for os at opsætte solceller. Vi har hjulpet med at arrangere et informationsmøde om indeklimaproblemer i Hyldespjældet, genoptrykt folderen om vand, el og varme til DIK kollegiet, deltaget i møder om afslutning af EUDP projektet, kvalificeret og lavet nye tekster til kommunens Grønne regnskab, holdt oplæg om lokalt klimaarbejde for DSU på landsplan, inviteret til energirenoveringsmøde den 8.12. (hvor der ikke kom nogen! Så har vi også prøvet det...), og så har vi ærgret os over, at de Røde (varme) Forbrugere ikke som planlagt blev kontaktet i 2015 – men det har vi så til gode i 2016.

2. Kredsløbsbyen

Vores mål er, at Albertslund bliver en kredsløbsby, hvor både organiske og uorganiske materialer recirkuleres. At affaldssortering og genanvendelse bliver bedre. At vandkredsløbet sikres, så vi har en ren og rigelig grundvandsresurse. At næringsstofferne i regn- og spildevandet recirkuleres, og at vandforbruget falder til 90 liter/per/døgn.

Instruktion i de nye affaldsordninger

fortælle om baggrunden, deres muligheder, om de kommende vilkår, om tidsterminerne og i det hele taget sørge for, at boligområderne blev klædt på til at træffe, en for dem god beslutning. Vi deltog derfor i udvalgsmøder, informationsmøder, bestyrelsesmøder, generalforsamlinger og beboermøder rundt om i hele byen. Vi rådgav og udarbejdede forslag til boligområderne, lavede beregninger og tegninger, holdt møder med vognmand og leverandører. Vi skrev rigtig mange mails og snakkede rigtig meget i telefon. Samtidig

Ny affaldsordning. Uden sammenligning blev de nye affaldsordninger årets helt store opgave. Men det er også ambitiøst, at hele byen på en gang (den 1.10.2016) skal overgå til nye affaldsordninger, med sortering i og indsamling af 7 fraktioner tæt på husstanden. I 2015 skulle samtlige boligområder derfor beslutte hvilken af 6 mulige ordninger, de ville have. I ACA påtog vi os opgaven at tage rundt til alle boligområder, der havde brug for det, for at

udviklede, afklarede og sparrede vi med de kommunale forvaltninger, for at få boligområdernes ønsker og behov til at passe sammen med kommunens regler og systemer. Vi var således daglig i dialog med forvaltningen om alt lige fra konkrete problemstillinger i et enkelt boligområde, over udviklingen af de kommunale regler og affaldstakster, til formuleringen af kommunens kommunikationsstrategi. Samtidig bidrog vi til den offentlige debat.

”I ACA påtog vi os opgaven at tage rundt til alle boligområder, der havde brug for det, for at fortælle om baggrunden, deres muligheder, om de kommende vilkår, om tidsterminerne og i det hele taget sørge for, at boligområderne blev klædt på til at træffe, en for dem god beslutning”

Baggrunden for de nye affaldsordninger er sådan set enkel nok: I takt med at vi bliver flere mennesker på kloden og den enkeltes forbrug stiger, er det nødvendigt at genanvende mere. Det er både EU og Folketinget enige i. Den tidligere Regering lavede derfor en Ressourcestrategi, hvori der står, at 50 % af husholdningsaffaldet skal genanvendes i 2022. Det mål har vores kommunalbestyrelse strammet til 2018, og lagt 10 % ekstra på i 2020, så målet er 60 %. Det er et mål, vi i ACA mener, godt kan nås, og det er det, vi arbejder på at nå.

I løbet af den meget omfattende proces i alle boligområderne, hjalp vi i årets løb 47 (ud af 56) af dem med at beslutte sig for en affaldsordning. Det svarer til 85 %.

Galgebakken var i den særlige situation, at de havde afprøvet en ordning med central sortering af affaldet. Ordningen blev opgivet, fordi kommunalbestyrelsen besluttede, at vi i Albertslund skal kildesortere. Galgebakken overgik derfor allerede i 2015 til den nye affaldsordning med sortering i 7 fraktioner. Både forsøget med central sortering og overgangen til kildesorteringen, var vi dybt involveret i.

I løbet af året arrangerede vi tre cykelture med de nye affaldsordninger som tema; herunder nedgravede beholdere. Og vi gennemførte to informationsmøder. Et i august med 25 deltagere i VA 4 Syds beboerhus, og et den 17. november med 110 deltagere i KB-salen.

Affaldsstormøde i KB-salen den 17. nov.

Her var temaet de næste skridt efter, at boligområderne havde valgt ny affaldsordning. Hvad skal der ske? Hvad er kommunens planer? Hvad har boligområder og borger nu brug for?

Undervejs koordinerede vi også med BO-VEST, var med Brugergruppen i Audebo for at se på biogasanlægget, og vi udarbejdede en folder med eksempler på, hvordan man kan lave ”containerskjul” til sine nye affaldsbeholdere.

Madaffald / Biofraktionen. Ud over de tre kendte fraktioner, glas, papir og rest, som i dag afhentes tæt ved husstanden, skal der fremover også sorteres i plast, pap, metal og madaffald /

Biospanden alle albertslundere får

bruge til madaffaldet. Vi har også samlet erfaringer fra andre kommuner, der har indsamlet madaffald i årevis, og så er der jo rent faktisk også rigtig mange albertslundere, der i mange år har håndteret deres madaffald i egen kompostbeholder. Så det kan sagtens lade sig gøre, men det kræver lidt opmærksomhed. Således skal poserne være af en stærk kvalitet, beholderen i køkkenet skal være fyldt med huller, så posen ventileres, man skal slå en god knude på posen, og den skal ikke gå i stykker, når man lægger den ud i stativet eller beholderen udendørs.

Til gengæld er madaffaldet en rigtig vigtig fraktion, at få sorteret fra. Dels fordi det vejer meget (uden det når vi ikke op på 60 % genanvendelse), dels fordi det er vådt og ikke kan brænde (derfor giver det ikke mening at komme det i forbrændingsanlægget), dels fordi der kan udvindes gas af det (som kan erstatte benzin og diesel i transportsektoren), og dels fordi det indeholder livsvigtige næringsstoffer (herunder ikke mindst fosfor, der er en mangelvare, og derfor vigtig at få brugt igen og igen på landmændenes marker).

For yderligere at samle erfaringer entreerede vi med 5 husstande i Vængerne og 5 i Gårdene. De fik beholder og poser til madaffaldet, så de kunne afprøve sorteringen og håndteringen af eventuelle gener.

Indendørs sortering. Et vilkår, for at de nye udendørs affaldsordninger kommer til at fungere, er, at folk kan overskue sorteringen indendørs – og at skulle gøre plads til 7 fraktioner i køkkenet, kan umiddelbart virke ganske uoverskueligt.

Borgmester og udvalgsformand tjekker vores indendørs sorteringssystem på Grøn Dag

biofraktionen. Især madaffaldet har skabt bekymring – for begynder det nu at lugte og kommer der fluer og maddiker? Og jo, det kan der selvfølgelig godt gøre, hvis man håndterer madaffaldet forkert. Derfor har der været brug for et særlig fokus på madaffald.

Heldigvis har vi erfaringer fra pilotprojektet på Galgebakken. Her lærte vi noget om, hvilke poser og beholdere til køkkenet, der er bedst at

”Til gengæld er madaffaldet en rigtig vigtig fraktion, at få sorteret fra”

I kølvandet på et projekt om indretning af 10 køkkener til indendørs sortering, som vi lavede i samarbejde med Miljøstyrelsen, indrettede vi derfor 4 standard køkkenskabe med forskellige måder til at håndtere sorteringen på. Skabene har vi stående som udstilling på ACA, hvor alle er velkommen til at komme og se dem, men vi låner dem også meget gerne ud til informationsmøder og generalforsamlinger. Skabene blev også vist frem på Grøn Dag.

I løbet af 2015 hjalp vi med at indrette køkkener i flere boligområder, så der også helt lokalt er nogle fysiske modeller at se på og ambassadører til at fortælle om dem. Indretning af køkkenskabe er således allerede et tema, men behovet for at lægge fokus lige netop der, vil kun stige frem mod den 1.10.2016, hvor alle skal sortere i de 7 fraktioner hjemme i køkkenet. Med de erfaringer vi har gjort os ind til videre, tør vi godt påstå, at samtlige køkkener i byen kan indrettes hensigtsmæssigt, til sortering af de 7 fraktioner. Det kræver noget, og først og fremmest at man reserverer skabet under håndvasken til affaldsfraktionerne, men det kan lade sig gøre.

I forbindelse med renoveringerne har vi slået på, at køkkenerne skal indrettes til kildesortering, så beboerne flytter hjem til et færdigt sorteringssystem, i stedet for selv at skulle til at indrette et.

Der har været stor interesse for vores arbejde med indendørs sortering. Kommunernes Landsforening og en række kommuner og forsyningsselskaber fra både Fyn og Sjælland har efterspurgt det materiale, vi har udarbejdet om indendørssortering. Jyllandsposten fik det til et indstik, de ville lave, og magasinet ”Råstof” har bragt en artikel om det. Endelig holdt vi i december et oplæg for hele ”affalds Danmark” på en konference i DAKOFA.

”Med de erfaringer vi har gjort os ind til videre, tør vi godt påstå, at samtlige køkkener i byen kan indrettes hensigtsmæssigt, til sortering af de 7 fraktioner”

Nedgravede beholdere. Boligområderne kunne vælge mellem 6 forskellige affaldsordninger. I flere af dem indgik nedgravede beholdere, og næsten halvdelen af byens boligområder, valgte da også nedgravede beholdere. Men nedgravede beholdere er også gode. De har en stor volumen, uden at optage meget plads over jorden. De kan holde affaldet relativt køligt. De kan tømmes af en lastbil på meget kort tid. De er lette at holde rent omkring, og så er de en pæn løsning. Men som med alt mulig andet, kan der også med nedgravede beholdere opstå problemer – og i givet fald kan problemerne være meget

2/3 af beholderne er gravet ned i jorden

kostbare at rette op på. Derfor udarbejdede vi et notat til boligområder og -selskaber, med spørgsmål man med fordel kan stille til leverandøren, inden man investerer i nedgravede beholdere. Spørgsmålene handlede om alt lige fra etablering, udformning af indkasthuller, tilgængelighed for handicappede, adgangsforhold ved tømning, særlige krav til lastbilen, sikkerhedsforanstaltninger, vedligehold, reservedele, lugtgener, serviceordninger og årtidsbestemte forhold, man skal tage i betragtning.

Projekt ”Nedgravede beholdere i parcelhusområder”. For penge fra den såkaldte kommunepulje i Miljøstyrelsen, har vi kunnet lave Udviklings- og demonstrationsprojekter med nedgravede beholdere i ejerboligområder. Først fik de en nedgravet beholder til Pap i Herstedøster. Siden fik Snebærhaven nedgravede beholdere til både pap, glas, papir, metal og plast. I begge boligområder lavede vi sorteringsvejledninger og stemte dørklokker med spørgeskemaundersøgelse både før og efter. I Rødager skulle de også have haft nedgravede

De nye beholdere indvies i Snebærhaven

beholdere, men projektet blev af forskellige gode grunde forsinket. Evalueringerne af de to første projekter viser en altovervejende opbakning til fælles nedgravede beholdere. Samtidig viser vores opgørelser også, at privatkørslen til kommunens genbrugsstation er faldet med 3,5 tur årligt pr. husstand i Herstedøster, efter at de kan komme af med papret i landsbyen. Projekterne har givet vigtige erfaringer, at tage med i den videre proces med indførelsen af nye affaldsordninger.

Projekt affaldshåndtering i Hedemarken. I første halvdel af året gennemførte vi et større affaldsprojekt i Hedemarken. Hver måned satte vi fokus på en ny fraktion – metal, pap, plast, papir og glas. Det blev gjort med quiz og præmier, med at stemme dørklokker og sorteringsvejledninger, med udstillinger og events på biblioteket. Projektet var finansieret af Ildsjælepuljen.

Drivhuset. Drivhuset på kommunens genbrugsstation er stedet, hvor man kan bytte sig til det, man lige står og mangler. Drivhuset er meget populært, og mange genbrugsting skifter her ejer. I dagligdagen er Drivhuset bemandet af en seniorjobber, men i kølvandet på Drivhusets succes, er det nu tanken, at det faste mandskab på genbrugsstationen, skal have mere ansvar for Drivhuset. I weekenderne er det de 20 frivillige borgere, der deles om at passe Drivhuset. Da behovet er der, og passerne efterhånden er tilstrækkelig mange, har de besluttet fra foråret 2016 at udvide åbningstiden.

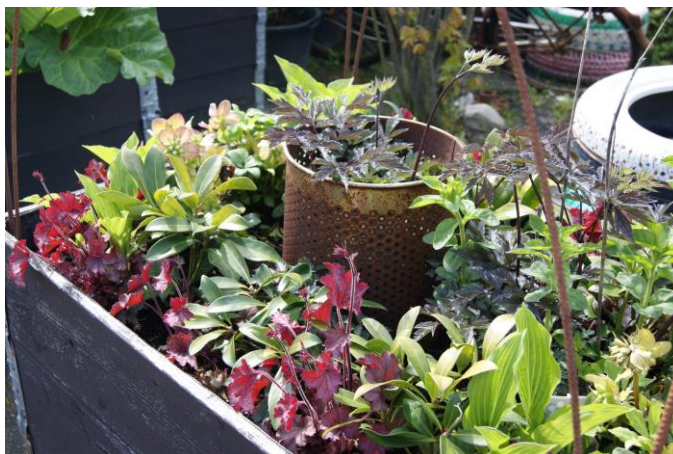
ACA organisere de frivillige, sørger for passerplaner og fællesmøder, arrangerer workshops, formidler og opreklamerer, vedligeholder Drivhusets side på facebook, og er i det hele taget med i det meste af det, der foregår i Drivhuset – samt en del af diskussionerne om Genbrugsstationen i øvrigt.

I 2015 blev de frivillige passere af Drivhuset hædret med kommunens Grønne pris.

De frivillige i Drivhuset får kommunens Grønne pris

Andre projekter. Blokland hjalp vi med en nudging-affalds-kampagne på deres vaskeri. Egeskoven lånte affaldssnappere. Vi har informeret om, at blød og hård plast nu gerne må blandes sammen (dog ikke på Genbrugsstationen). Vi arrangerede en bustur til Göteborg med 39 deltagere, for at se og høre om deres genbrugsstation "Kredsløbsparken". I Ishøj holdt vi oplæg for Grønt Forum, og så har vi for kommunen lavet en omfattende registrering og optegning af alle containere på samtlige lokale genbrugspladser i hele byen, samt registreret samtlige affaldsstativer og beholdere i Vridsløselille Midt, Risby og alle boliger i hele byen, der ikke er organiseret i en grundejerforening.

Fra Kredsløbsparken i Göteborg

Vand - på vej mod 95 liter. Selvom vi i Albertslund i 2013, som den første kommune i landet, kom under et vandforbrug på 100 liter i døgnet pr. person, og selvom vi fastholdt det lave forbrug i 2014 (tallene for 2015 foreligger ikke i skrivende stund), er vi nødt til at fortsætte vandspareindsatsen for at komme længere ned. Hvor langt vi skal ned, for at vi kan tale om et bæredygtige vandforbrug, er svært at sige, det afhænger af mange variable faktorer,

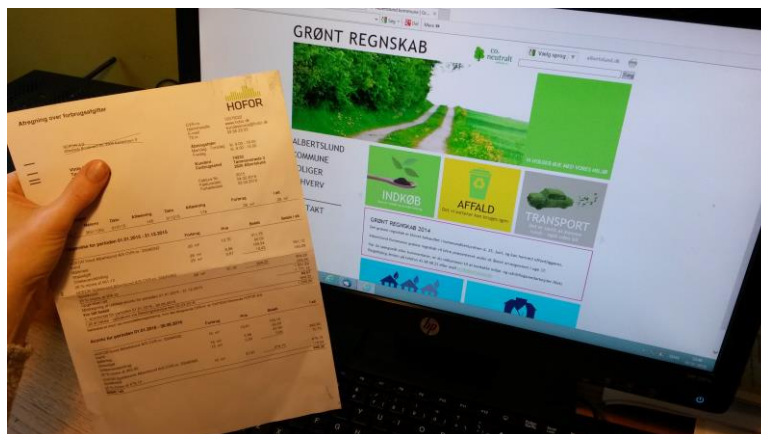
"Derfor fortsætter ACA også ufortrødent arbejdet, og vi har opsat et mål om, at nå 95 liter i 2020 og 90 liter i 2025"

men ingen tvivl om, at det er et godt stykke under 100. Måske 70 - 75 liter pr. person i døgnet.

Derfor fortsætter vi også ufortrødent arbejdet, og vi har opsat et mål om, at nå 95 liter i 2020 og 90 liter i 2025. Det bliver selvsagt sværere og sværere at skære yderligere af forbruget, jo lavere

forbruget er, men for at vi kan være sikre på, at der altid vil være rent og tilstrækkeligt vand i hanerne, både på den korte og den lange bane, er det nødvendigt. Det kan godt være, at vores mål er lige vel optimistiske, men ikke desto mindre er de nødvendige. Og det kan godt være, at vi ikke når dem i hverken 2020 eller 2025, og så går det også nok, bare det gennemsnitlige vandforbrug er faldende. I øvrigt sparer vi i Albertslund, alt andet lige, 600.000 kroner, hver gang vi nedsætter vores vandforbrug med en liter.

I 2015 tilbød vi hjælp til de boligområder, der har de højeste forbrug, og vi sagde "Godt gået – og bliv ved med det", til dem med de laveste forbrug. Vi hjalp folk med at "forstå din årsafregning", og vandregningerne i det hele taget i forbindelse med genhusningerne.

Få hjælp til at forstå årsafregningen

7. klasse undervises i Egelundparken

klasser i vandkredsløb og -besparelser, samt haft de samme klasser på en ekskursion ud i Egelundparken og Store Vejleådal for at se, hvordan vi håndterer regnvandet. I København har vi ligeledes undervist en 7. klasse på Copenhagen City school.

Vi har hjulpet 2 boligområder med nye grønne tage, og lavet 2 nye udstillinger. En med 99 mælkekartoner, for at markere at vi nu er under 100 liter, men også for at vise at 99 liter stadig er meget. I den forbindelse lavede vi også en ny folder. Den anden udstilling var med døde fisk, (lavet af stof ganske vist), hængt op i en uro på vaskeriet i Kanalens Kvarter, med budskabet om ikke at bruge skyllemiddel, da det er det rene gift for vandmiljøet.

I forbindelse med vores nye projekt ”Grønnere vaner” i Elmehusene, fik deltagerne spareperlatorer, og når de afprøver svanemærkede produkter, er der også fokus på, at det betyder færre kemikalier i vandmiljøet. Vi blev involveret i en sag, hvor driften i en boligafdeling havde brugt Round up, og vi har kvalitetssikret kommunens Grønne Regnskab.

NGO'er mødes i HOFOR

Vi gennemførte en vandsparekonkurrence over 4 måneder i Hyldebjergdal med 13 familier, der i gennemsnit kom helt ned på 57 liter per. person. Det svarer til en besparelse på årsplan på kr. 930 i forhold til en gennemsnits albertslunder. Sammen med Galgebakken har vi lavet en vandsparekampagne med både quiz, folder, 4 artikler til beboerbladet, og en målrettet seddel om at tjekke om toilettet løber, til beboerne i de kvarterer, med de højeste forbrug.

På Egelundskolen har vi undervist tre 7.

Som den første kommune er vi under 100 liter

Vi har samarbejdet med HOFOR om at etablere et nyt forum for NGO'er i regi af HOFOR, og hjulpet borgere med henvendelser til HOFOR om uregelmæssigheder som ledningsbrud, stoppede kloakker, reparation af kloakker og en enkelt borger henvendte sig såmænd også, fordi hans vandregning var for lille, (og det var fornuftigt nok, for han ville undgå en ekstra regning året efter!). Vi har haft en dialog omkring (for) store udsving i nogle boligområders vandregnskab. I det

hele taget har samarbejdet, kontakten og koordineringen med HOFOR haft gavn af, at ACA's centerleder er forbrugerrepræsentant i HOFORs vandselskabers bestyrelse.

I forhold til ”Røde Forbrugere” forsøgte vi i 2015, at få lavet henvendelser til dem, der bruger mest vand, men det blev udsat til 2016.

I AP slog vi et slag for, at vand fra hanen i CO2-regnskabet er 900 gange bedre end flaskevand. Og vi skrev en artikel om, at vores lavere vandforbrug også betyder, at det er blevet lettere og billigere at renovere vandledningerne. De nye små ledninger kan simpelthen trækkes inde i de gamle større ledninger.

”I AP slog vi et slag for, at vand fra hanen i CO2-regnskabet er 900 gange bedre end flaskevand”

Vi har undersøgt muligheden for at bruge mindre miljøbelastende tømidler om vinteren end salt – uden at have fundet noget oplagt endnu, som også er økonomisk fornuftigt. Og så er vi blevet inviteret med til at lave den kommunale indsatsplan for grundvand. Endelig sælger vi også fortsat vandspareperlatorer – og for den sags skyld også en sparebruser, som vi har fundet en rigtig god af.

Vand hane med spareperlator. Nogen kalder dem også ”luft-i-blander”

Regnvand - hvor gør vi af det? I Albertslund har vi et tostrengt kloaksystem, et for spildevand fra husstandene og et for regnvandet – og det skal vi være lykkelige for. Mange steder hvor vandet blandes sammen, får folk kloakvand i kældre og huse ved voldsomme regnskyl. Men Albertslund er født med to kloaksystemer. Det betyder dog ikke, at den hellige gral er velforvaret. Kloaksystemerne blev etableret før klimaforandringerne. Derfor er det også nødvendigt at forbedre dem, så vi ikke får problemer ved nutidens og fremtidens skybrud. Når Kanalen derfor skal renoveres, hen over de kommende år, følger vi processen, og giver indspark til den.

”Kloaksystemerne blev etableret før klimaforandringerne. Derfor er det også nødvendigt at forbedre dem, så vi ikke får problemer ved nutidens og fremtidens skybrud”

Løbende giver vi også meldinger, når der er for meget affald i Kanalen, og for at løse problemet med den voldsomme algevækst / tangen, og sætte næringsstofkredsløbet på dagsordenen, har vi høstet noget af tangen, sendt den til BIOFOS, der har analyseret den og fundet ud af, at der kan udvindes biogas af den. Vi har rejst mulighederne overfor HOFOR, og har sammen med kommunen startet en proces i fht. det nye biogasanlæg i Solrød. Måske kan det føre til, at vores problem med alt for meget tang i Kanalen, og andre regnvandsbassiner, kan vendes til en positiv historie, hvor der af tangen udvindes biogas, og restproduktet bruges som næring på landbrugsjord. I forhold til de nye Våde Enge i Kongsholmparken arrangerede vi et offentligt møde i samarbejde med Naturfredningsforeningen, og med oplæg af og rundvisning ved projektlederen fra HOFOR.

De kommende Våde Enge vises frem

10 % mere natur. Kommunalbestyrelsen besluttede i den nye Vision for byen, at Albertslund ikke længere skal være 40 % by og 60 % natur, men at vi skal have ”50 % by + 70 % natur = 120 % Albertslund”. Det må siges at være ambitiøst, og KB har da heller ikke givet anvisninger på, hvordan de forestiller sig, at de 20 % ekstra skal nås. Men i ACA har vi taget udfordringen op, hvad angår naturdelen. Vi er gået i gang med at lave en plan for, hvordan de ekstra 10 % kan realiseres. Det kræver, at vi både tænker i kvantitet (dvs. ekstra m²) og i kvalitet (dvs. større biodiversitet). Andre aktører er ved at blive inddraget i arbejdet. Først i udviklingen af selve planen, senere i realiseringen af den. 10 % ekstra natur lyder nok utopisk, men vi er sikre på, at det kan gøres. Og lykkes det virkelig, vil det have rigtig mange positive effekter for vores by – en af dem kunne være, at det vil være svært at opretholde imaget om Albertslund som en betonby, når vi nu lægger yderligere 10 % natur til de 60 % vi har i forvejen.

”Vi er gået i gang med at lave en plan for, hvordan de ekstra 10 % kan realiseres”

Nye grønne tage er en del af planen om 10 % mere natur i byen

3. Bæredygtig kultur

Vores mål er, at bæredygtighed bliver den almindelige norm i hverdagslivet og den fremherskende politiske norm, og at det bliver nemmere og en fordel at stræbe efter bæredygtighed.

I Love Albertslund. Albertslund er et fællesskab. Et fællesskab på godt og ondt. Vi bor her. Alle sammen. Og sammen skaber vi det sted, vi bor. Vores by har mange kvaliteter, selvom ikke alt er perfekt, og selvom vi også er udfordret på mange fronter. Alligevel har vi sammen skabt en god by - og hver dag genskaber vi den gode by. For en god by er ikke en givet størrelse, den skal hele tiden fyldes med ny energi og nyt liv, ellers forgår den. Og det er det, vi gør hver dag. Hver især og i fællesskab. Hver dag tager tusinder af albertslundere

”For en god by er ikke en givet størrelse, den skal hele tiden fyldes med ny energi og nyt liv, ellers forgår den”

ansvar for byen og lægger noget af sig selv, deres engagement i den for at opretholde omsorgen og hjælpsomheden, det gode naboskab og netværkene. Derfor er der al mulig grund til at elske Albertslund. Det er det vi siger højt, med vores kampagne ”I Love Albertslund”.

I Albertslund

På i hvert fald et punkt blev ”I Love Albertslund” heldigvis overhalet af virkeligheden i 2015. Tidligere har vi to gange om året gjort hovedrent i stationstunnellen. Det er byens vigtigste passage, og det er der, alle byens gæster, der kommer med toget, introduceres til byen. Det har været et skandaløst førstehånds indtryk, vi har udsat dem for. Derfor gjorde vi den ren. Men heldigvis har Banedanmark og A-centeret taget budskabet til sig. I hvert fald er der ikke længere behov for vores halvårslige indsats.

”I Love Albertslund” har udviklet sig til først og fremmest at være en Facebook kampagne. Egentlig indbød vi til et seminar i foråret, for at diskutere og udvikle ”I Love Albertslund”. Men fysiske møder er tilsyneladende ikke så attraktive. Interessen for at mødes på Facebook

er større. Derfor aflyste vi seminaret, og bruger i stedet Facebook. Noget af det, vi har promoveret på Facebook, er defællesskaber, ”Dyrk, Høst og Spis din by”, og så var der Grundloven. Baggrunden var, at kunstneren Ken Andre Stilling foreslog, at Albertslund skulle flage med alle herboende nationaliteters flag den 5. juni for at fejre Grundloven. En smuk tanke, at ”hele verden” skulle hylde Danmarks syn på frihed, retssikkerhed og menneskerettigheder. Desværre forbød politiet (af gode grunde) manifestationen i det offentlige rum. Så i stedet lagde vi citater fra grundloven, med relaterende fotos fra Albertslund, op på Facebook. Opslagene viste at grundloven ikke bare er et historisk klenodie, men at den er her-og-nu virkelighed, og et fundament for vores fællesskab – også lokalt.

En gammel sag fandt sin afslutning i 2015. Det var

spørgsmålet om, vi overtrådte nogen regler i forbindelse med udgivelsen af I-Love-Albertslund-plakaterne. Sagen rundede både Folketinget, en minis-ter og statsforvaltningen, og den endte med, at vi blev helt og aldeles frifundet. Alt var, som det skulle være.

Ved udgangen af 2015 havde I Love Albertslund 1659 venner på Facebook. Det er 388 flere end året før.

Delefællesskaber. Normalt kalder man det deleøkonomi, men vi begynder mere og mere at kalde det for defællesskaber. På den ene side for at signalere, at det mere handler om at skabe relationer, fællesskab og tage ansvar, end det handler om økonomi. Og på den anden side for ikke at blive sat i bås med de meget

omdiskuterede globale internetbaserede dele-tjenester, hvis formål det er at tjene penge – ofte mange penge. Vores formål er ikke at tjene penge. Vores formål er at spare penge og ressourcer og at styrke civilsamfundet.

”Normalt kalder man det deleøkonomi, men vi begynder mere og mere at kalde det for defællesskaber”

I ACA udlåner vi selv vores batteridrevne haveredskaber, slagboremaskinen, el-cyklen, radonmålerne og for den sags skyld også vores genbrugs-jule-træ. Vores udendørs døgnåbne Bog-bytte-reol i mellemgangen i Kanalgaden, går så godt, at vi har udvidet den til at være en Bog-og-småtings-bytte-reol. Her indgår nu alt fra CD'er og DVD'er, over tallerkner og kopper, til blade og ikke mindst legetøj i sortimentet.

I Blokland fik de også en Bytte-reol. Stadion var vi i dialog med, om at etablere en, men det kiksede, til gengæld har gymnasiet vist interesse, og biblioteket i Hedemarken har en plan om at opsætte små udendørs bogskabe, som de kalder ”Free little library”.

Vores byttereol i Kanalen bliver flittigt brugt

Byttemarked på Birkelundgård. Søndag den 30. august var Birkelundgård for 3. gang omdannet til det årlige Byttemarked. Op mod 1.000 mennesker besøgte markedet og tog godt for sig af de 1.850 kilo indvejede ting. Kun 250 kilo lå tilbage ved lukketid.

Byttemarkedet arrangeres sammen de frivillige i Drivhuset, Røde Kors Butikken og Kulturhuset Birkelundgård.

Et godt fund på Byttemarkedet

Byttemarkeder i daginstitutioner. I 4 daginstitutioner arrangerede vi kalender-byttemarked. På en aftalt dag stillede vi op med overskudslegetøj fra et loppemarked, samtidig med at forældrene også kom med noget – og så blev der ellers byttet. Vi tror på, at byttemarked i nogen af institutionerne er kommet for at blive – og ikke kun op under jul. Børn og forældre var meget glade for markederne, så nogen af institutionerne vil formentlig og forhåbentlig lave mere eller mindre permanente legetøjs-bytte-markeder / reoler.

”Vi tror på, at byttemarked i nogen af institutionerne er kommet for at blive – og ikke kun op under jul”

Låne, dele og bytte - eksempler i Albertslund

”Låne, dele og bytte – eksempler i Albertslund”.

Det er titlen på det 12 siders inspirationshæfte vi udgav. Det beskriver nogen af de rigtig mange defællesskaber, vi har her i byen. Reaktionen har været både positiv og overraskelse – men man bliver også inspireret og i godt humør, når man læser, hvor meget der egentlig allerede foregår rundt om i byen.

Radonmåler. Vores 3 radonmålere er konstant udlånt i vinterhalvåret, hvor radonniveauet er højest, fordi døre og vinduer ikke står åbne. Man låner en måler i 14 dage. Det kan give en fornemmelse af, om der er et radonproblem i boligen. Generelt er Albertslund ikke disponeret for radon, så for det meste skaber målerne bare vished for, at der ikke er noget problem.

Hæftet er et inspirationskatalog. Det beskriver nogle af de mange dele-, bytte- og lånsordninger, der findes i Albertslund.

”Grønnere vaner”. I Elmehusene startede vi projekt ”Grønnere vaner” op. Det fortsætter ind i 2016. 10 familier har meldt sig til at udskifte nogen af de produkter, de normalt bruger, med grønnere produkter, som vi forærer dem. Deltagerne skal over nogle måneder afprøve de nye produkter og se, om de kan vænne sig til dem. Forhåbentlig vil de så fremadrettet gå over til de nye produkter og derved få ”grønnere vaner”. Uafhængigt af det projekt havde vi også planlagt, at udvikle ”De ti bud til en mere grøn livsstil”, men det kæder vi nu i stedet sammen med evalueringen af projektet i Elmehusene.

Andre projekter.

Vi bidrog i Naturfredningsforeningens nationale affaldsdag, arrangerede to Spis-Din-By cykelture og støttede biblioteket i Hedemarkens arrangement ”Albertslund deler frugten”. I Rækkehusene holdt vi oplæg om miljøvenlig beplantning, der både tager udgangspunkt i beboerne (det sociale), biodiversiteten (naturen) og driften (økonomien). Vi opsatte nudgingskilte på nogle af affaldsspandene i Kanalgaden, uddelte lommeskebægere til bl.a.

Den nye fælles hønsegård i Hedemarken

bæredygtighed og trivsel, som Albertslund var omdrejningspunktet i, ikke at blive helt klar. Den har vi derfor til gode, at kunne bruge.

spisesteder. Ved den årlige beboerfest langs Kanalen, bidrog vi med en bod (om høns), og til ”Gud og pasta” arrangementet i opstandelseskirken holdt vi oplæg om bæredygtighed og en småbørns workshop med fokus på høns. I det hele taget inspirerede vi til etablering af både private og fælles hønsegårde (bl.a. i Hedemarken). For kommunen var vi igen dybt involveret i organiseringen af ”Grøn Dag” på Materialegården i april.

Desværre nåede Aarhus Universitets undersøgelser om sammenhængen mellem

4. Generelt

Vores mål er, at der skal foregå Agendaarbejde i samtlige boligområder i perioden 2011-15, og at forbrugene falder. At udvikle netværk, samarbejder og engagement. At lave demonstrationsprojekter og informere. At fremme den nationale omstillingsproces i samarbejde med andre lokale Agenda Centre.

Fra en af mange generalforsamlinger om ny affaldsordning

Samarbejde med 96 % af boligområderne. I 2015 samarbejdede vi med 54 af byens 56 boligområder. Det svarer til 96 %. Vores mål var mindst 50 %. I 7 af boligområderne bidrog vi med enkeltstående aktiviteter, mens vi i 47 hjalp til med længerevarende processer. De nye affaldsordninger var det overvejende tema for samarbejdet.

5-års mål 2011-2015. Tilbage i 2011 opstillede vi en række 5-årsmål for ACA. I perioden:

- Skulle der foregå Agendaarbejde i samtlige boligområder.
 - Skulle ACA hvert år arbejde med indsatser for fald i mængderne af affald til forbrænding og deponi, og med fald i forbrugene af vand, varme og el.
 - Skulle der etableres mindst 100 Vedvarende energi anlæg i byen.
- Alle tre 5-årsmål er blevet opfyldt.

"Alle tre 5-årsmål er blevet opfyldt"

Nye 5-års mål for perioden 2016-2020. Vores nye 5-årsmål går ud på, at:

- Elforbruget pr. borger pr. år er faldende (udgangspunkt 1150 kWh i 2014).
- 60 % af husholdningsaffaldet sorteres til genanvendelse i 2020.
- Vandforbruget pr. person pr. døgn er 95 liter i 2020.
- Der skal i perioden etableres 10 deleøkonomiske initiativer.
- Vi i 2020 skal have mindst 500 medlemmer af vores Miljønetværk.
- Vi vil samarbejde med et antal boligområder, der udgør mindst halvdelen af byens boliger hvert år.
- Vi i perioden vil samarbejde med samtlige boligområder.

Som noget nyt har vi samtidig ændret på måden at opgøre boligområderne. Vi har delt dem mere op, så f.eks. hele Damgårdsarealet med Gårdene, Buerne og Vængerne ikke længere tælles med som 6 områder, men nu som 18. Alt i alt når vi derfor op på ikke mindre end 81 boligområder!

Vores luftballon i Kanalens Kvarter

”Om Agenda Center Albertslund”. I 2015 reviderede vi vores identitetspapir ”Om ACA”, så det nu følger 5-års målene. Det skulle altså gerne holde i 5 år, inden det skal revideres igen. Vi kalder det vores identitetspapir, fordi det er heri, vi beskriver, hvad ACA er, vores historie, hvad vi står for, hvordan vi arbejder og hvilke mål vi har. ”Om ACA” kan ses på www.agendacenter.dk

”Vi kalder det vores identitetspapir, fordi det er heri, vi beskriver, hvad ACA er, vores historie, hvad vi står for, hvordan vi arbejder og hvilke mål vi har”

Nyhedsbreve og artikler. I 2015 udsendte vi 3 ”Nyt fra ACA”, og vi lavede 4 ”Nyt fra Brugergruppen”, som Arbejdsgruppen godkendte. Vi lavede 10 fortrykte artikler til byens beboerblade, og så har vi løbende skrevet (billed)artikler til Albertslundposten, der har bragt 31 af dem i den trykte avis, og flere på deres hjemmeside. Der ud over har vi medvirket i en lang række journalistiske artikler, læserbreve og annoncer.

Hjemmeside og Facebook. Hver uge opdaterer vi www.agendacenter.dk med en række nye miljøhistorier fra Albertslund og med ”Ugens Tanke”. På vores Facebookside lægger vi bl.a. også ”Ugens tanke” op. Ved årets udgang havde siden 240 venner (mod 143 ved årets start).

Albertslund Miljønetværk. Vores mailbaserede netværk af miljøinteresserede albertslundere havde vokseværk i 2015. I kraft af alle de nye kontakter vi fik i forbindelse med de nye affaldsordninger, kom mange nye deltagere til, så vi nu er omkring 300. Netværket bliver løbende holdt orienteret via mails og nyhedsbreve og bliver inviteret med til arrangementer og ekskursioner.

Figurer på vores facade

Vores egen Agenda Plan og Grøn Butik. Hvert år udarbejder vi vores egen Agendaplan med principper, grønt regnskab, status og handleplan for det kommende år, for selve kontoret i Kanalens Kvarter 32. I handleplanen indgik bl.a. mere udsmykning ved ACA. Det kom der en svanefamilie (se forsiden) og en kat, der sultent kigger efter luftens fugle, ud af. Vi opfordrer andre til på samme vis, at lave deres egen Agendaplan / Miljøhandlingsplan. Tre af indsatsområderne fra Agendaplanen, har vi typisk brugt som indsatser i forhold til at få diplom på, at vi må kalde os for Grøn Butik. Imidlertid har kommunen opgivet Grøn Butik ordningen, hvor det er ”Energijtjenesten”, der står for certificeringen. I stedet overtager Varmeværket opgaven, der nu skal finde et nyt leje.

Netværket for Lokale Agenda 21 Centre. Efter et par år med en målrettet indsats for at få lokale Agenda Centre på Finansloven, har vi erkendt, at tiden ikke er inde til det endnu. I stedet arbejder vi på at få stablet et projekt på benene med Gate 21. Det handler om, at få etableret lokale Centre i en række kommuner.

Vi havde en repræsentant til Folkemødet på Bornholm, dels for at suge til os og dels for at netværke. Som sekretariat for Netværket står ACA for planlægning og koordinering af aktiviteterne. Pga. Folketingsvalget valgte vi at udsætte Årsmødet i Netværket. Det afholdes i stedet i marts 2016

Andre projekter. I vores vinduer har vi haft forskellige udstillinger, og i ”Grøn Stop”, på trappen til stationen, har vi gennem året opsat forskellige plakater – både om aktiviteter og ”I Love Albertslund” plakater. Desværre er det slut nu. Kommunen har overtaget vinduerne, og opsat store ”billeder”, der fylder ruderne helt ud. Vi har derfor et problem, med at finde en god plads til opsætning af vores plakater og opreklamering af arrangementer.

I december lavede vi traditionen tro igen en juleaktion i A-centeret. Iført nissehuer uddelte vi 100 pakker svanemærket bagepapir, med besked om, at ”Agendanisser vil have julebag uden kemi”. Almindeligt fedtafvisende bage- og madpapir er, i modsætning til Svanemærkat papir, ofte behandlet med flourstoffer, som både er hormonforstyrrende og skadelig for immunforsvaret.

Agendanissernes juleaktion i A-centeret

Urban farming på Agenda Centeret

I årets løb har vi uden held søgt penge til to projekter i ”Ildsjælepuljen”. For kommunen har vi, også uden held, lavet en ansøgning til kommunepuljen om affaldssortering og indvandrere. Vi var deltager i en stor DTU-ansøgning om energiforbruget i de nyrenoverede rækkehuse. Desværre gav den heller ikke pote. Til gengæld var vi udførende konsulenter på affaldsprojektet i Hedemarken og på nedgravede affaldsbeholdere i parcelhusområder.

To gang har vi guidet på intro-turene for nye kommunalt ansatte. Den tjans fortsætter i de kommende år. Vi har lavet en guidet cykeltur for kommunens nye naturvejleder, deltaget i to kommunale netværk (dels frivillighedsnetværket og dels netværket om natur og udemiljø målrettet udsatte borgere), deltaget i kommunens workshop om medborgerskab, er med i en arbejdsgruppe om udviklingen af Hyldagergrunden, haft socialforvaltningen på besøg til en snak om lokalt miljøarbejde, holdt oplæg for skolernes naturvejledere, haft en stand på Åben Skole arrangementet på Herstedøster skole, deltaget i kommunens miljøseminarer, hjulpet kommunen med audioguiden og afholdt

koordinationsmøder med kommunen.

Forbrændingen holdt vi møde med om taghaver, begrønning og om at gøre Kulmøllen CO2-neutral.

Beboerne i de nye boligområder Tornegårdsvej og Alberts Have har vi budt velkommen med vores hæfte ”Det bæredygtige Albertslund” og ”Låne, dele og bytte – eksempler i Albertslund”.

Vi har haft besøg af 20 franske arkitektstuderende, en gruppe fra USA, studerende fra DTU og gæster fra Hviderusland, der kom sammen med Friluftsrådet.

Vi har lånt vores mødelokale ud til foreninger, og er med i BO-VEST's arbejdsgruppe, der arrangerer selskabets Miljøforum.

Vi har haft en ansat i en 4 ugers virksomhedspraktik, en anden i 5 ugers praktik, og vi har haft to amerikanske masterstuderende fra Aalborg Universitet, til at undersøge CO2-udledning i et boligområde.

Vi har afrenset betonmuren ved ACA, og plejer og vedligeholder vores blomsterbede, solcelle-springvand og de andre oplevelserne rundt om kontoret, og så har vi naturligvis igen ydet personlig rådgivning til borgere, der kigger ind, ringer eller mailer, solgt en masse fuglekasser og som noget nyt også små solcelle-vippe-figurer.

”...solgt en masse fuglekasser og som noget nyt også små solcelle-vippe-figurer”

Kulturøkologisk Forening (KØF)

KØF er en selvstændig medlemsforening, med egen bestyrelse, der bor sammen med ACA i lokalerne i Kanalens Kvarter. De ansatte i ACA servicerer også KØF. Derfor kommer her en kort redegørelse for, hvad KØF lavede i 2015.

”Bydiversitet” kalder KØF det, når det handler om byen. Det svarer til Biodiversitet, når det handler om naturen. Diversitet betyder mangfoldighed. Og stor Biodiversitet er godt, fordi en varieret natur, er en rig og robust natur.

Med Bydiversitet lægger KØF op til, at byen også skal være varieret. Byen skal give forskellige oplevelser, noget at stoppe op ved og tænke over, noget at undres over, noget at mødes om og diskutere. Det er ikke kun naturen, der skal være forskelligartet, det skal byen også. Den skal afspejle, rumme og give plads til, at vi er forskellige.

KØF rejste debatten ved at male og udsmykke huse. Først gårdhavehuset i Ørnens Kvarter (2014), så i 2015 et hus i Faklens Kvarter, et i Galgebakken og til sidst et i Røde Vejmølle Parken. Og arbejdet har ikke været helt uden imødekommenhed. Således besluttede kommunalbestyrelsen i den nye lokalplan for gårdhusene i Syd, at der skulle være visse muligheder for farver.

Huset i Faklens Kvarter fik farver

Foreningen har besluttet at arbejde videre med udsmykninger – og ikke kun af huse.

*Galgebakken "Over 1"
Høns på vej over plankeværket*

Bier og blomster på huset i Røde Vejmølle Parken gøres færdige

Store Vejleå Trampesti. Foreningen vedligeholdt stien og arrangerede 7 guidede trampeture.

Solceller til Afrika. KØF vil gerne sætter fokus på Nord-Syd problematikken. Derfor rejser foreningen midler, som doneres i form af solcelleanlæg til Afrika. I 2015 fik et børnehjem for gadebørn, M-Lisada i Uganda et anlæg (kr. 20.000), og til Karagwe i Tanzania bevilligede foreningen en række mindre anlæg (kr. 22.000).

Bjørneklobekæmpelse. På frivillig basis har KØF-medlemmerne i 12 år bekæmpet bjørneklo i Hyldagerparken. KØF har adopteret Hyldagerparken, og sat sig for at udrydde planten uden gift, for gift forurener vores drikkevand. På betalingsbasis bekæmper foreningen også planten de svært tilgængelige steder i resten af Store Vejleå dalen, herunder også motorcenteret. Pengene går ubeskåret til solceller til Afrika.

Endvidere har KØF for niende gang uddelt Lyseslukkerprisen, der i 2015 blev omdøbt til "Årets Lyspunkt". De har arrangeret en medlemstur til udstillingen "Regnen kommer" på Dansk Arkitektur Center, en "Kend-din-by" cykeltur (der regnede væk), foreningen var med omkring flag-kunst-projektet i forbindelse med Grundlovsdag, bakkede den kommende cykelsti langs Frederikssundmotorvejen op, vedligeholdt deres store mosaikker og maleri rundt om i byen (der også er bydiversitet), oplyste Klodemosaikken under FN's klimatopmøde i Paris, deltog i Grøn Dag på materialegården, samt udgav 7 numre af Nyhedsbrevet "Holdning og Handling".

KØF har to pladser i ACA's bestyrelse. Valgt til pladserne er Knud Dahn (Herstedlund) og Mikkel Ellung Larsen (BO-VEST).

Figurer på huset i Røde Vejmølle Parken

Økonomi og medarbejdere

I ACA vil vi have en sund økonomi. Gæld og dårlig økonomi vil tvinge os til at flytte fokus fra vores formål: **Det Bæredygtige Albertslund**. Derfor sætter vi ikke noget i gang, vi ikke økonomisk kan overskue, vi tilpasser altid vores udgifter til vores indtægter, og prioriterer at have en fornuftig egenkapital. Det betyder omvendt ikke, at vi puger penge sammen. Pengene skal jo netop ud og arbejde for omstillingen til bæredygtighed.

”I ACA vil vi have en sund økonomi. Gæld og dårlig økonomi vil tvinge os til at flytte fokus fra vores formål: Det Bæredygtige Albertslund”

Ved årsskiftet 2014/2015 var vi nødt til at gå fra 4 til 3 projektmedarbejdere. De tre er Povl, Helene og Signe (sidstnævnte gik fra 25 timer til 30 timer den 1.8.2015). Endvidere har vi tre timelønnede: Line (hjemmesideteknikker), Tage (IT-support) og Per (handyman, der stoppede ved udgangen af 2015).

ACA's indtægter kommer forskellige steder fra. Dels fra varme-, affald- og vandtaksterne, dels fra skattemidler, dels fra fondsmidler og dels fra indtægtsdækket virksomhed. Den indtægtsdækkede virksomhed udgjorde i 2015 kr. 333.300 eks. moms. I 2015 fik vi ingen fondsmidler.

Økonomisk kom ACA ud af 2015 med et overskud på kr. 121.000 i forhold til et budgetteret underskud på kr. 47.000.

Dermed endte vores egenkapital den 31.12.2015 på kr. 704.000. Heraf er kr. 300.000 hensat som sikkerhed for indfrielse af forpligtigelser ved eventuel nedlæggelse. I 2016 budgetterer vi med et underskud på kr. 116.000.

I 2015 overtog vi de resterende kr. 150.000 i ”Tagsagsfonden” – dvs. de midler der var tilbage fra den store aktion i 70'erne, hvor 2.100 gård- og række huse i Syd og Vest aktionerede for ikke at komme til at betale ”for andres svigt og fejl”. Det er nu vores ansvar at fordele overskuddet fra fortidens fællesskab, til udviklingen og styrkelsen af nutidens og fremtidens fællesskaber. På billedet er Stig Erichsen (th) og Johnny Petersen (mf) fra Fonden på besøg i ACA.

ACA bevilliger også penge til lokale miljøprojekter i byen. For at være sikre på, at vi ikke kommer til at bevillige penge, vi har modtaget fra takster og skat, til projekter, som midler fra takster og skat ikke må støtte, opdeler vi efter aftale med Albertslund kommune og i samarbejde med vores statsautoriserede revisor vores egenkapital i midler, vi selv har tjent og midler, der stammer fra takster og skat. Midler, der stammer fra takster og skat, udgjorde ved udgangen af 2015 kr. 23.000.

Handleplan 2016

Vores årlige Handleplan tager udgangspunkt i de tre grundvilkår for bæredygtighed: Vedvarende energi, kredsløb og bæredygtig kultur. Endvidere har vi et fjerde generelt / tværgående indsatsområde. I både 2015 og 16 har vi besluttet at sætte særlig fokus på det nye affaldssystem (Kredsløb) og bæredygtig kultur.

1. Den Vedvarende energiby. Målet er, at Albertslund bliver en Vedvarende energiby. Derfor vil vi i 2016:

Lave mindst 20 energitjek med termografering, medvirke i fbm. renoveringer, gennemføre Klimamarchen "Gå-1-Træ" og være med i det store DTU-projekt om forbrug, målinger og adfærd i rækkehusene.

2. Kredsløbsbyen. Målet er, at Albertslund skal være en kredsløbsby, hvor både organiske og uorganiske materialer recirkuleres. Derfor vil vi i 2016:

Hjælpe boligområderne med at indføre de nye affaldsordninger og sætte særlig fokus på biofraktionen, men også de andre nye fraktioner plast, metal og pap/karton. Samtidig vil vi i

særlig grad fokusere på indendørs sortering, med indretning af demokøkkenskabe i de enkelte boligområder. Engagere miljønetværket i arbejdet med affaldsordningerne og sorteringen. Endvidere vil vi fortsætte samarbejde med Drivhuset, organisere de frivillige og sikre åbningstiden, følge op på projekterne med nedgravede beholdere og pap-sortering i parcelhusområderne samt søge midler til nye affaldsprojekter.

I forhold til vand, vil vi fortsætte vandspareindsatsen frem mod 95 liter/per/døgn i 2020 (90 l i 2025) med hjemmebesøg, "Godt gået", årsafregning mm. Udvikle sam-

arbejdet med HOFOR. Gennemføre en vandsparekonkurrence og arbejde for færre kemikalier i kloakken. Deltage omkring de Våde Enge i Kongsholmparken og renoveringen af Kanalen, samt følge op på muligheden for at algerne/tangen i Kanalen (og andre regnvandsbassiner) bliver høstet, bioforgasset og næringsstofferne recirkuleret.

3. Bæredygtig kultur. Målet er, at bæredygtighed bliver den almindelige norm i hverdagslivet, og at det bliver nemmere og en fordel at stræbe efter bæredygtighed. Derfor vil vi i 2016:

Fortsætte "I Love Albertslund" kampagnen og arbejdet med låne/bytte/dele. Vi vil arrangere byttemarked på Birkelundgård, udlåne el-redskaber og radonmålere, lave byttemarkeder i daginstitutioner og udvikle vores bogbyttereol ved ACA. Vi vil være med på DN's nationale affaldsdag og arrangere Spis-Din-By cykeltur. Understøtte etableringen af lokale hønsehøld, sætte fokus på økologisk mad, gennemføre projekt "Grønnere vaner", administrere/udlodde midlerne i Tagsagsfonden og bruge Aarhus Universitets undersøgelse om sammenhængen mellem bæredygtighed og trivsel.

4. Generelt. Målet er, at der foregår Agendaarbejde i samtlige boligområder i perioden 2016-20. Derfor vil vi i 2016:

Samarbejde med et antal boligområder, der udgør mindst halvdelen af byens boliger. Fortsætte samarbejdet med Brugergruppen og vores netværk. Udvide miljønetværket. Ugentligt opdatere vores hjemmeside, og lave artikler til beboerbladene og AP. Vedligeholde oplevelser omkring Agenda Centeret og skabe nye. Være sekretariat for Kulturøkologisk Forening, og for Netværket for Lokale Agenda 21 Centre; herunder arrangerer Årsmøde i Netværket. Udføre indtægtsdækket virksomhed og søge fondsmidler, indgå i kommunale projektgrupper, udarbejde vores egen agendaplan og markere vores 20 års jubilæum.

Handleplanen her giver et overblik om vores indsatser I 2016. På baggrund af den udarbejder vi hvert år en mere detaljeret Handleplan.

Bestyrelse og ansatte

Der er ni pladser i ACA's bestyrelse. De besættes af seks borgere og tre kommunale repræsentanter. Af de seks borgere vælges fire af Brugergruppen og to af KØF. De tre kommunale repræsentanter udpeges af Kommunalbestyrelsen.

Fra Brugergruppen:

Tove Jensen, Formand (VA 4 Syd).
Lars Bremer (AB Syd gård og række)
Rudi Tobisch (Godthåbsparken)
Birthe Yde Nielsen (Galgebakken)

Fra Kulturøkologisk Forening:

Mikkel Ellung Larsen (BO-VEST)
Knud Dahn (Herstedlund)

Udpeget af Kommunalbestyrelsen:

Leif Pedersen, Næstformand (Kommunalbestyrelsen)
Lars Gravgaard Hansen (Kommunalbestyrelsen)
Susanne Kremmer (Miljø- og Teknikforvaltningen)

Ansatte i Agenda Center Albertslund:

Povl Markussen	Centerleder
Helene Eskildsen	Medarbejder
Signe Haarh Landon	Medarbejder
Line Hvid Jacobsen	Hjemmesideteknikker
Tage Jensen	IT-support

markussen@agendacenter.dk
eskildsen@agendacenter.dk
landon@agendacenter.dk

Agenda Centerets bestyrelse den 18.2.2016

Kanalens Kvarter 32, 2620 Albertslund, tlf. 43 62 20 15

E-mail: albertslund@agendacenter.dk

www.agendacenter.dk

Facebook: Agenda Center Albertslund og I Love Albertslund